

Etický kódex volených predstaviteľov Košického samosprávneho kraja

1. Definície a základné ustanovenia

- 1.1 Voleným predstaviteľom Košického samosprávneho kraja sa rozumie predseda Košického samosprávneho kraja, podpredsedovia Košického samosprávneho kraja, poslanci Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja, členovia komisií – neposlanci a hlavný kontrolór Košického samosprávneho kraja.
- 1.2 Funkciou sa rozumie výkon všetkých úloh a činností, ktoré vykonáva volený predstaviteľ z titulu svojho mandátu.
- 1.3 Verejný záujem je všeobecný alebo lokálne väčšinový záujem na verejnoprospešnom účele, ktorým sa sleduje a uspokojí potreba verejnosti. Verejný záujem je tiež taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým alebo mnohým obyvateľom Košického samosprávneho kraja (ďalej aj „obyvateľom“).
- 1.4 Osobný záujem je záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech volenému predstaviteľovi, jemu blízkym osobám, právnickým alebo fyzickým osobám, s ktorými má volený predstaviteľ súkromné, obchodné alebo politické vzťahy.
- 1.5 Volení predstavitelia, na ktorých sa vzťahuje osobná pôsobnosť zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, sú povinní dodržiavať ustanovenia tohto zákona.
- 1.6 Základným cieľom Etického kódexu volených predstaviteľov Košického samosprávneho kraja (ďalej len „Etický kódex“), je definovanie pravidiel pre etický výkon mandátu vo verejnej správe ako základu pre budovanie dôvery zo strany verejnosti v činnosti jej jednotlivých predstaviteľov. Dôraz sa kladie na poslanie samosprávy ako služby obyvateľom permanentne smerujúcej k zvýšeniu kvality a rozsahu poskytovaných služieb.
- 1.7 Etický kódex sú základné princípy a štandardy správania sa, ktorých dodržiavanie sa očakáva od volených predstaviteľov pri výkone ich funkcie.

2. Etické princípy a všeobecné zásady

- 2.1 Volený predstaviteľ vykonáva svoju funkciu vždy v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi, všeobecne záväznými nariadeniami, ostatnými všeobecne záväznými predpismi, vnútornými predpismi a ustanoveniami tohto Etického kódexu.
- 2.2 Volený predstaviteľ je pri výkone svojej funkcie otvorený a prístupný verejnosti, svoju prácu vykonáva tak, aby slúžil verejnému záujmu, s úctou, zdvorilo, korektne. Volený predstaviteľ je povinný zdržať sa akéhokoľvek konania, ktoré by ohrozilo dôveryhodnosť jeho mandátu alebo znížilo vážnosť Košického samosprávneho kraja, plní svoju funkciu zodpovedne, nestranne a s ochotou zodpovedať za svoje rozhodnutia a konanie.
- 2.3 Volený predstaviteľ nepripustí akúkoľvek diskrimináciu na základe pohlavia, veku, rodinného stavu, rasy, farby pleti, národnosti, občianstva, vyznania, náboženstva, sexuálnej orientácie, postihnutia, či akéhokoľvek iného stavu; neakceptuje sa obťažovanie a zastrašovanie.
- 2.4 Pri výkone funkcie volený predstaviteľ rešpektuje právomoci a privilégia ostatných volených predstaviteľov a zamestnancov Košického samosprávneho kraja, prípadne iných orgánov verejnej moci (ďalej aj „zamestnancov“). Nenapomáha iným voleným

predstaviteľom alebo zamestnancom porušovať alebo nedodržiavať pri výkone funkcie princípy stanovené v tomto kódexe.

- 2.5 Symboly spojené s výkonom svojej funkcie vo verejnom záujme volený predstaviteľ nesmie používať na osobný prospech.
- 2.6 Volený predstaviteľ dbá na zásady slušného a spoločenského odievania na podujatiach, kde reprezentuje Košický samosprávny kraj primerane svojej funkcii a činnosti, ktorú vykonáva a podujatiu, ktorého sa zúčastňuje.
- 2.7 V súkromnom živote sa volený predstaviteľ vyhýba takému správaniu a činnostiam, ktoré by mohli znížiť dôveru v nestranný výkon funkcie alebo zadať príčinu k nátlaku v dôsledku jeho konania, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi alebo všeobecnými etickými normami.
- 2.8 V prípade, že pri plnení funkcie dôjde k pochybeniu zo strany voleného predstaviťa, Splnomocnenec pre etiku vyrieši vzniknutú situáciu tak, aby nedošlo k verejnému poníženiu voleného predstaviťa, jeho funkcie a Košického samosprávneho kraja.

3. Konflikt záujmov

- 3.1 Konflikt záujmov je situácia, ktorá vzniká vtedy, keď z osobného záujmu je alebo by mohol byť narušený alebo ohrozený nestranný a objektívny výkon funkcie a plnenie úloh voleného predstaviťa. Osobný záujem zahŕňa možnú výhodu pre voleného predstaviťa, jemu blízkym osobám, právnickým alebo fyzickým osobám, s ktorými má volený predstaviteľ súkromné, obchodné alebo politické vzťahy.
- 3.2 Volený predstaviteľ je povinný zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť ku konfliktu verejného záujmu s osobnými záujmami alebo spôsobiť alebo vyvolať podozrenie z konfliktu záujmov.
- 3.3 Volený predstaviteľ je povinný ihneď oznámiť Splnomocnencovi pre etiku akýkoľvek hroziaci alebo existujúci konflikt záujmov. Ak má volený predstaviteľ osobný záujem vo veciach, ktoré sú predmetom rokovania útvarov Košického samosprávneho kraja, resp. organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, oboznámi s touto skutočnosťou predsedu Košického samosprávneho kraja ešte predtým, než sa o nich začne rokovať a hlasovať. Volený predstaviteľ sa zdrží diskusie alebo hlasovania v týchto veciach.
- 3.4 Volený predstaviteľ nepodporuje protekciu, vzájomné poskytovanie výhod alebo iné formy výnimiek, ktoré by akýmkoľvek spôsobom zvyhodňovali iné osoby.
- 3.5 Volený predstaviteľ sa nezúčastňuje žiadnej takej činnosti, ktorá je nezlučiteľná s riadnym výkonom jeho funkcie alebo na činnosti takýto výkon obmedzujúcej, ako aj na činnosti, ktorá by narúšala dôveru v nestranný výkon jeho funkcie; volený predstaviteľ sa vyhýba činnostiam, ktoré by poškodzovali dôveru verejnosti v jeho schopnosť plniť svoju funkciu objektívne a nestranne.

4. Dary a iné výhody

- 4.1 Darom sa rozumie bezodplatné plnenie alebo akákoľvek iná bezodplatná výhoda poskytnutá volenému predstaviteľovi pri výkone jeho funkcie.
- 4.2 Volený predstaviteľ nevyžaduje od tretích osôb žiadne ďalšie finančné dary a ani iné výhody za činnosti, ktoré súvisia s výkonom jeho funkcie.
- 4.3 Akýkoľvek dar alebo službu, ktoré volený predstaviteľ preberie od tretích osôb v súvislosti s výkonom jeho funkcie, je povinný bezodkladne nahlásiť Splnomocnencovi pre etiku, ktorý vedie register darov. Tieto dary sú chápané ako dary venované Košickému samosprávne kraju a stávajú sa majetkom Košického samosprávneho kraja. Košický samosprávny kraj bude takto nadobudnuté dary

používať ako verejné zdroje a na verejné účely. Povinnosť podľa tohto bodu sa nevzťahuje na dary a služby zjavne neprevyšujúce hodnotu 100,- EUR a na ocenenia poskytnuté volenému predstaviteľovi za jeho zásluhy a pri mimoriadnych udalostiach.

- 4.4 Volený predstaviteľ nepripustí, aby sa v súvislosti so svojou funkciou dostal do postavenia, v ktorom by bol zviazaný odplatiť preukázanú službu, zrealizovať protislužbu alebo akúkoľvek inú ponúknutú výhodu, čím by sa narušila objektivnosť a nestrannosť výkonu jeho funkcie.

5. Zneužitie postavenia voleného predstaviteľa

- 5.1 Volený predstaviteľ nezneužíva výhody ani informácie plynúce z jeho funkcie, postavenia a privilégia mandátu priamo ani nepriamo na plnenie svojich osobných záujmov; pri plnení svojich povinností nezneužíva verejné finančné prostriedky ani majetok pre osobný záujem svoj alebo osôb uvedených v bode 3.1 tohto Etického kódexu, na získanie akéhokoľvek finančného, majetkového, či iného prospechu pre seba alebo osoby uvedené v bode 3.1 tohto Etického kódexu, a to v období výkonu svojej funkcie ako aj po jej skončení.
- 5.2 Pri výkone svojej funkcie volený predstaviteľ nebude prijímať žiadne rozhodnutia ani opatrenia, ktoré by ho zvýhodňovali v budúcom osobnom alebo profesionálnom živote po skončení výkonu mandátu.

6. Vzťahy s verejnosťou

- 6.1 Volený predstaviteľ za výkon svojho mandátu zodpovedá všetkým obyvateľom Košického samosprávneho kraja.
- 6.2 Volený predstaviteľ je vždy pripravený preukázať obyvateľom zodpovednosť za svoje rozhodnutia v rozsahu, že sú v súlade s verejným záujmom, a že boli prijaté v súvislosti s plnením jeho funkcie. Žiadne informácie alebo činy neutajuje, ak mu to neukladá zákon. Vyhoví požiadavkám verejnosti, ktoré súvisia s výkonom jeho funkcie, s poskytovaním služieb a s fungovaním Košického samosprávneho kraja.
- 6.3 Volený predstaviteľ je podporovateľom všetkých opatrení, ktoré posilnia transparentnosť a otvorenosť pri výkone jeho funkcie, pri poskytovaní služieb obyvateľom a pri fungovaní Košického samosprávneho kraja.
- 6.4 Volený predstaviteľ otvorene a v plnom rozsahu zodpovie na dopyty médií súvisiace s výkonom jeho funkcie s výnimkou tých, pri ktorých to zákon nepripúšťa. Nie je povinný poskytnúť informácie zo svojho súkromného života alebo zo súkromného života iného voleného predstaviteľa.

7. Oznamovacia povinnosť a majetkové priznania

- 7.1 Volený predstaviteľ je povinný bezodkladne oznámiť Zastupiteľstvu Košického samosprávneho kraja, Rade pre etiku alebo Splnomocnencovi pre etiku:
- podozrenie vzniku konfliktu záujmov alebo existujúci konflikt záujmov,
  - nátlak, ktorého výsledkom môže byť to, aby konal v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, v rozpore so svojím vedomím a svedomím alebo týmto Etickým kódexom,
  - stratu, zneužívanie alebo poškodzovanie majetku Košického samosprávneho kraja,

- ponuku akejkol'vek výhody, finančného alebo nefinančného daru, pozornosti, služby za činnosti súvisiace s výkonom jeho funkcie.
- 7.2** Volený predstaviteľ upozorní Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja, Radu pre etiku alebo Splnomocnenca pre etiku na porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov, vnútorných predpisov alebo Etického kódexu iným voleným predstaviteľom ihneď, ako sa o nich dozvie.
- 7.3** Volený predstaviteľ, na ktorého sa vzťahuje osobná pôsobnosť zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, každoročne priznáva svoje majetkové pomery, funkcie, zamestnania a iné činnosti, ktoré vykonáva súbežne s výkonom volenej funkcie. Túto povinnosť volených zástupcov upravujú osobitné právne predpisy.

8. Volebná kampaň

- 8.1** Počas výkonu svojej funkcie volený predstaviteľ nepoužíva finančné prostriedky ani majetok Košického samosprávneho kraja v prospech svojej volebnej kampane alebo volebnej kampane iného kandidáta.
- 8.2** Volený predstaviteľ počas výkonu svojej funkcie žiadnym spôsobom nerobí nátlak na obyvateľov ani iných volených predstaviteľov a zamestnancov voliť inak, ako podľa ich vlastného uváženia a rozhodnutia.
- 8.3** Volený predstaviteľ sa nesmie snažiť získať hlasy voličov ohováraním protikandidátov, využívaním násilia alebo vyhrážania, navádzaním na porušovanie volebných pravidiel prísľubom finančných prostriedkov alebo iných darov či zvýhodnenia pri výkone svojej budúcej funkcie.

9. Splnomocnenec pre etiku

- 9.1** Splnomocnenec pre etiku, je samostatný odborný pracovník.
- 9.2** Funkciu Splnomocnenca pre etiku zastáva vedúci organizačného oddelenia Košického samosprávneho kraja, ktorého menuje a odvoláva predseda Košického samosprávneho kraja.
- 9.3** Hlavnou náplňou Splnomocnenca pre etiku je najmä:
- prijímať oznámenia o reálnom alebo možnom konflikte záujmov, evidovať ich a aktívne prešetrovať,
  - viesť register darov,
  - prijímať oznámenia o neprípustnej činnosti volených predstaviteľov,
  - aktívne kontrolovať dodržiavanie Etického kódexu,
  - podávať výklad tohto Etického kódexu.
- 9.4** Agendu týkajúcu sa práce Splnomocnenca pre etiku vedie Kancelária predsedu Košického samosprávneho kraja – organizačné oddelenie.

10. Rada pre etiku volených predstaviteľov

- 10.1** Rada pre etiku volených predstaviteľov je poradný orgán Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja, ktorý zodpovedá za podporu dodržiavania Etického kódexu volených predstaviteľov Košického samosprávneho kraja, monitoruje činnosť Splnomocnenca pre etiku a transparentnosť a v prípade potreby vydáva stanoviská k jednotlivým podaniam na porušenie Etického kódexu.
- 10.2** Rada pre etiku má minimálne troch členov, ktorých menuje a odvoláva Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja.

- 10.3** Členovia Rady pre etiku si volia spomedzi seba predsedu Rady pre etiku.
- 10.4** Tajomníkom Rady pre etiku volených predstaviteľov je Splnomocnenec pre etiku. Tajomník nemá hlasovacie právo.
- 10.5** Úlohou Rady pre etiku volených predstaviteľov je:
- vypracovávať vyjadrenia k správam o činnosti Splnomocnenca pre etiku,
  - vyjadrovať sa k plánu vzdelávania v etike, ktorý spracováva Splnomocnenec pre etiku,
  - vydávať stanoviská k sťažnostiam na porušenie Etického kódexu na základe žiadosti Splnomocnenca pre etiku,
  - schvaľovať návrhy odporúčaní, ktoré predkladá Splnomocnenec pre etiku,
  - prijímať sťažnosti na porušenie Etického kódexu volených predstaviteľov a následne ich predložiť Splnomocnencovi pre etiku za účelom evidencie a prešetrenia,
  - v opodstatnených prípadoch navrhnúť udelenie ocenenia sťažovateľovi za jeho príspevok k etickému správaniu v Košickom samosprávnom kraji,
  - podporovať dodržiavanie Etického kódexu volených predstaviteľov Košického samosprávneho kraja prijatých v podmienkach Košického samosprávneho kraja,
  - monitorovať činnosť Splnomocnenca pre etiku,
  - v prípade potreby poskytovať poradenstvo a konzultácie vo veci dodržiavania etických hodnôt a etického konania a správania sa.

11. Záverečné ustanovenia

- 11.1** Volený predstaviteľ sa pri výkone svojej funkcie riadi ustanoveniami tohto Etického kódexu a ustanoveniami zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov, pokiaľ sa na neho vzťahuje osobná pôsobnosť tohto zákona, ako aj podporuje všetky opatrenia, ktorých cieľom je oboznamovať verejnosť, médiá a zamestnancov Košického samosprávneho kraja s ustanoveniami tohto kódexu a dodržiavaním princípov, ktoré obsahuje.
- 11.2** Tento Etický kódex je záväzný pre každého voleného predstaviteľa Košického samosprávneho kraja.
- 11.3** Za kontrolu a dodržiavanie Etického kódexu zodpovedá Rada pre etiku a Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja.
- 11.4** Etický kódex nadobúda platnosť dňom jeho schválenia Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja a účinnosť dňom podpísania uznesenia o schválení Etického kódexu predsedom Košického samosprávneho kraja a je zverejnený na webovom sídle Košického samosprávneho kraja.
- 11.5** Etický kódex schválilo Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja dňa 26.08.2019 uznesením číslo 261/2019.

Ing. Rastislav Trnka
predseda Košického samosprávneho kraja